

רופא שטעה והזיק

השאלה:

מה דינו של רופא, שריפא ברשות וטעה או החליף רפואה והזיק או המית?

חשובה:

המחבר מביא כמה שיטות ביחס לבעיה זו:

- א. שיטת הרמב"ן, הטור והשולחן ערוך - אם טעה והזיק ונודע לו, חייב בכל מקרה לצאת יד שמים ואם המית ונודע לו ששגג, גולה; והיינו באופן שהחולה מת מיד אחר הרפואה:
- ב. שיטת התשב"ץ - מבדיל בין רופא חבורות במלאכת-יד (כירורג), שחייב אם שגג, לבין רופא חולים במשקים ומשלשלים (פנימאי) אך נתכווין לרפאות ולא להזיק - פטור אף מדיני שמים. אך אם עשה יותר מן הראוי לו, הרי הוא מזיק ורוצח ומשלם ונהרג עליו.
- ג. שיטת הר"ן - לפטור הרופא בכל מקרה, אם טעה, שאין הוא כשוגג אלא כאנוס.
- ד. שיטת מסגרת השולחן - אם מוכח על ידי רופאים אחרים, שטעה בדבר משנה, כלומר בדבר ברור וידוע, חייב כל רופא;
- ה. שיטת החיד"א - אם מודה הרופא, שלא עיין היטב במחלה וטעה בתרופה שנתן לחולה וגרם למותו - חייב בכל מקרה;
- ו. לדעת המחבר, אם טעה הרופא והחליף זריקה או סם מרפא וזה גרם למות החולה - חייב בכל מקרה.
- ז. לפי בעל הציצה לדרך - אם הרופא בקי וקבל רשות לעסוק ברפואה - מודים כולם שהוא פטור בכל מקרה.

מסקנה:

לכן ייצא לנו דבזמנינו, ששום רופא אינו מורשה להתעסק במלאכת הרפואה אם אינו בקי וקיבל דיפלומה, על כך יודו למעשה כל השיטות לשיטת הר"ן הג"ל לפטור הרופא בכל גוונא.
(שו"ת ציץ אליעזר, חלק ה', קונטרס רמת רחל, סימן כ"ג).

מקורות נוספים:

שנה בשנה, תשכ"ו, עמ' 140; שו"ת מנחת יצחק ח"ג, סי' ק"ד-ק"ה; אור שמח, הל' רוצח, פ"ה, ה"ו; תורה שלמה, שמות, פרק כ"א, אות רס"ג; שו"ת בנין ציון, סי' קי"א; הרפואה והיהדות, עמ' 266; ועוד.